

Titel: Frie og grundede Tanker om Boelerieset. Samt Religionens Brev til Verdens, i sær Kiøbenhavns dydige Indvaanere.

Citation: "Frie og grundede Tanker om Boelerieset. Samt Religionens Brev til Verdens, i sær Kiøbenhavns dydige Indvaanere.", i *Luxdorps samling af trykkefriadens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14*, Borups Enke, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefriadens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_014-shoot-workid1_014_020.pdf (tilgaaet 30. november 2021)

Anvendt udgave: Luxdorps samling af trykkefriadens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 14

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, ogsaa til kommercielle formaal, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

[↩](#)

Frie og grundede Tanker om Boelriet. Samt

Religionens

Brev

til

Verdens, i sær Kiøbenhavns

dydige

Indvaanere.

Dev. Under en alvorlig Titul kan der og være skiult noget Got.

Kiøbenhavn, 1771.

Trykt og findes til Kiøbs hos T. Borups Enke, boende i store Helliggeist Strædet.

[2](#)

[3](#)

Da Skaberen forbandt Legemet med den Aand, som vi kalde Siælen, da sat han samme til at være Legemets Lys og Veyleder, ey at lade sig tvinge af Legemet. Til den Ende, og for at advare Mennesket om sine Pligter, begavede han denne Siæl med en Udødelighed, hvorved den syntes at nærme sig til dette høye Væsen. Han oprettede en Have, hvori Naturen simpel klæd foreenede alt, hvad der var behageligt, for at indbyde Mennesket til at ære sin Herre. Gud knyttede selv et Baand mellem de tvende første Mennesker og befalede dem: at forplante paa en anstændig

[4](#)

Maade Mennesker af samme Slags, som de selv. Gud knyttede dette Baand, som blev kaldet Ægtestanden, kun imellem tvende Personer, for derved at vise:

1.) At det var uoverensstemmende med hans

Hellighed at forbinde fleere i et Baand.

2.) At de desto inderligere burde elske hverandre. 3) Hvor troelig og ubrødelig de burde holde

de Forbindelser, denne Stand paalagde dem. "Ægtestandens almindelige Hensigt var i øvrigt at afvende en ublue Sammenblanding, som mishagede hans Hellighed., Nu veed vi deels af Guds, deels og ved Hielp af Naturens Lov: at det tilkommer Manden;

- 1.) At forsvare sin Hustrue.
- 2.) At rette hendes Feyl med Ømhed og Sagtmodighed.
- 3.) At sørge for hendes Livs Ophold.

Konens Pligt er det derimod:

- 1) At adlyde sin Mand i Henseende til Huus-Sagerne.

- 2.) Give ham det Fortrin, ham tilkommer, som Mand, naar han fortjener det.
- 3.) Deele Arbeydet med ham i Henseende til Livets Næring. & s. p.

Ægtestanden føder en anden Stand af sig, som kaldes Forældre-Standen. — Denne bestaaer i et Sælskab imellem Forældre og Børn, "hvorved hine forbindes til at sørge for de sidstes anstændige Opdragelse.,, Grunden hertil bør søges i Naturens Lov, og Staternes Indretning: den første befaler os at see paa andre Menneskers Lyksalighed: Den sidste, at forskafe nyttige Borgere. Saavel Moderen, som Faderen er forbunden hertil, for at dette vigtige Værk med desto større Agtsomhed skal blive iværksat. Gud, der selv har et Herredømme over os, som er uendeligt, fører os til denne Pligt, da han ey befaler over os med den Strænghed, han baade kunde, og de fleste Gange burde gjøre, men med Langmodighed bærer over med vore Feyl, og elsker os, som sine egne Børn. Grændserne for Forældrenes Myndighed kan derfor ey udvides efter eget Behag, men maa sættes efter Hensigten af denne

Stand, som giver Forældrene ingen Magt over Børnene, uden for saavidt, de bør sørge for deres Opdragelse. Børnenes Pligter er derimod: 1.) At ære og elske sine Forældre. 2. At lyde dem, i hvad Ret er. 3. Stedse at vise et taknemmeligt Hierte, og ey lade den gaae hielpeløs, om de trænger dertil, i sin Alderdom.

Herforuden er det en almindelig Regel i Naturens Lov:

At i den Tid, Børnene ey kan iagttage sine Pligter, der tilkommer dem, i Henseende til sin egen Person, Forældrene da bør gjøre, hvad Børnene vare pligtige, men ey i Stand til at gjøre.

Nu er enhver guddommelig Indstiftelse tillige en Lov, og fører en Forpligtelse med sig. Enhver af dem sigter til Menneskets Lyksalighed, og altsaa ere vi endog i denne Henseende forbundne til at holde os dem efterrettelige; thi Naturens Lov befaler os, at forfremme vor egen Lyksalighed.

Nu tilstaaer jeg gierne at Ægtestanden kan kaldes en verdslig Forretning, for saa-

vidt Verdens Herrer kan udgive adskillige Love den angaaende; men derfor kan man ey negte, at den er en Indstiftelse af Gud, og at det Væsentlige deri, som er af en saa høy og hellig Person forordnet, bør ey forandres saaledes, at der ey bliver det mindste Spor tilbage af Høyagtelse for hans Indretninger.

Jeg vil nu da begynde om Boleriet, som min foresatte Materie.

Ingen af mine Læsere, er der vel, uden han jo veed, hvad der forstaaes ved dette Ord, og derfor sparer jeg den Umage, at forklare samme, men vil begynde med at bevise dets

Uitilladelighed.

- 1.) Fordi det strider imod Guds Indstiftelse.

Ægteskab, fordi det er indstiftet af Gud holdes for en Stand, der beforder vor Lyksalighed. Boeleriet ophæver Ægtestanden; følgelig strider det mod Guds Indstiftelse og Menneskets Lyksalighed, a) Efter Guds Indretning skal Baandet kun være imellem tvende Personer, alle de andre

Udvedkommende udelukte fra at avle Børn, enten med Manden eller Konen. Boeleriet giver en ægte Mand Tilladelse til at sammenblende sig med en anden ægte Kone; følgelig

strider det mod den første Post. Vid Pag. 4.

- b.) Efter Guds Indretning skal Manden elske Konen, og hun igien sin Mand. Naar det nu maa være tilladt en

af Parterne at boele, saa kan umuelig den tilbørlige Kierlighed have Sted iblandt dem; følgelig ophæver Boelerie og den 2den Post. Vid Pag. 4.

c.) Efter Guds Indretning ere de forbuden til troelig og ubrødelig, at holde de Forpligtelser Ægtestanden paalegger dem; men hvorvidt dette skeer ved Boeleriets Tilladelse skal de strax faae at see.

2. Strider Boelerie mod Naturens Lov.

A I Henseende til Manden.

a.) Bør han forsvare sin Hustrue. Boelriet sætter Ueenighed imellem Parterne, saa at Manden, ofte i steden for at forsvare sin Kone, selv legger Haand paa hende, og gjør

[9](#)

sig ingen Samvittighed over at forsømme denne Pligt.

b.) Bør han rette hendes Feil med Ømhed og Sagtmodighed. En ægte Mand, der tillige er en Boelere, skjøtter ey om sin Kone, men enten lader hende gaae i den Saus, hun selv lyster, eller og om han endelig skal rette hendes Feil, skeer det langt fra ey med Sagtmodighed, men med Trusler og Ondskab; hvilket nødvendig maa følge af den Afsmag, hans Boelerie med andre føder, til hans egen Kone.

c.) Bør han sørge for hendes Livs Ophold. Da

hans Boelerie ernærer ham, saa længe han er i den Forfatning, saa maa nødvendig deraf følge, at, da han desforuden ey bær Kierlighed til sin Mage, han da og lige saalidt bekymrer sig om, enten hun forgaaer af Sult eller ey.

B. I Henseende til Konen.

a.) Hun bør adlyde Manden i Huus-Sagerne. En Kone, der er befængt med denne Last, at boele med andre, gjør sig som oftest en Ære

[10](#)

af at slaae Knap for Mandens Næse; hun skjøtter lige saalidt om Husets Bestyrelse, som om at adlyde sin Mand i hvad Ret kan være. Hendes lyst er kun at fornøye hendes Giester naar hun kan naae denne Herlighed, har hun alt nok.

b.) Hun bør give ham det Fortrin ham tilkommer; men da hun frygter for at gjøre sin Næring alt for megen Afbræk, ved at iagttage denne Pligt, saa forsømmer hun den gierne med Fornøyelse.

c.) Bør hun ligesaavel som han arbejde for Livets

Underholdning. Men hvad skulde bringe hende til at være saa nøyseende? Da enhver veed at Boeleren nok gjør sin Boelerske got, saa længe hun er til hans Tieneste.

C. I Henseende til Forældre-Standen.

Denne Stands Hensigt er, som jeg tilforn har sagt, at begge Parterne skal være eenige om: at forsørge Børnene med en anstændig Opdragelse; men naar en af Parterne er hengiver til Boelerie, saa maa den anden see sig berøvet, med en Deel af den behøvede Hielp.

[11](#)

D. I Henseende til Børnenes Pligter der ved denne Leylighed forsømmes.

a.) Disse skal ære og elske sine Forældre. Men naar disse igien ikke fortiener det, saa vil Børnenes Ærbødhed og-Kierlighed mod dem, ikke strække sig videre, end Forældrenes Omhue for deres Opdragelse.

b.) Skal de lyde dem. Men, naar Forældrene ey fortiene det, saa bliver der ventelig ey heller noget af denne Pligt; helst da Børnene gierne have den Vane at være egensindige, og saaledes faaer den beste leylighed til at faae sin egen Villie frem.

c.) Skal de bære et taknemmeligt Hierte mod sine Forældre, og ey lade dem gaae hielpeløs i sin Alderdom. Ligesaa liden Omhue, Forældrene har viist for sine Børns Opdragelse, ligesaa liden Tak kan de vente af deres Børn; thi hvorfor skulde disse takke dem, naar de ey har nødt den Ret, som de med Villighed havde at fordre af sine Forældre.

Af alt dette, kan vi see, at Boelerie strider baade mod Guds Indstiftelse og Naturens Ret. Videre: hvad der

hæver Hensigten

[12](#)

af en Stand, ophæver Standen selv; Boelerie ophæver Ægttestandens Hensigter; følgelig og Ægttestanden selv. Nu er Ægttestanden sigtende til at befordre Menneskets Lyksalighed, 1.) Fordi den er indrettet af Gud selv. 2.) Fordi den befordre indbyrdes Eenighed og har andre Fordeele i Følge med sig. Følgelig standser Boeleriet Menneskets Fordeele. Og alt dette, beviser min Sætning: at Boeleriet er utilldelig.

Hidindtil har jeg været lidt philosophisk; nu vil jeg da prøve, hvor vidt jeg kan drive Satiren. Man skulde snart tænke at Danmark havde forlovet paa eengang baade Gud og Natur; thi uagtet de ovenanførte vigtige Grunde er dog en Art Boelerie tilladt. Naar en Mand nu bliver keed af sin egen Kone, kan han overlade den til en anden, uden at spørge efter, om hans Pligter derved overtrædes eller ey, naar Parterne allene komme overeens om disse Vilkaar: 1) Giøre fuldkommen Bytte. 2.) At ingen af Parterne skal paatale sin Ret. Rom vil nu vist glæde sig over, at en af dens Religions-Fiender giver den saa god leylighed, at slaee den

[13](#)

Lutterske Guds Tieneste med den pavelige Lynild. — Hvor skulde det græmme den velsignede Landets Fader, den store og priselige Reformator, jeg meener Christian den tredie, der med saa stor Iver arbejdede paa sit Lands Oplysning, om han nu saae op of Graven, og den Plade der bedækker hans velsignede Ansigt; jeg troer neppe han kiendte sit Dannemark igien; han havde største Aarsag at forundre sig over, at et Rige, der under hans faderlige Beskyttelse hentede Velsignelser allevegne fra, nu er blevet et Rov for de slemmeste Umennesker, der hverken har Religion eller Gud. Ja hvor vil ey vor Naboe Magter giøre Øyne over, at see et Land, hvorfor Almagten saa lang Tid har viist sig saa stor en Fader, nu med oprakt Hals at storme mod dens Retfærdighed. — Jeg troer (dog jeg vil ønske, min Troe maatte være falsk) at om 20 Aar, eller lidt meere bliver Dannemark beriget med saa mange ugudelige og ryggesløse Mennesker, at dens snevre Grændser neppe vil blive Land nok for deres Røverier. Ja sæt endog, at disse bliver skikkelige Mennesker, (som neppe er at formode af en saadan Yngel,) hvorledes skal Landet kunde føde saadan et Antal, som

[14](#)

dette formodentlig vil blive, da det neppe strækker til, for nærværende Tid, at føde sine egne forarmede Indvaanere. Man vil sige: Krigsmagten kan formeeres ved dem; men er dette Hensigten af Boeleriets Tilladelse, sfaa frygter jeg, den faaer kun en slet Fremgang; thi jeg veed ey, om nogen godvillig vil lade sig sætte hen til Milicen; da der ey paa nogen af Siderne er noget synderligt at haabe derved; og Tvangsmidler vilde maaskee giøre Sagen værre. Desuden, lad denne Vanskelighed være ingen, saa er det dog klart, at til en større Krigsmagts Underholdning udfordres større Summer, og hvem skal tilveyebringe disse; ingen uden Borgerne og Indvaanere, som man med største Billighed kan kalde Forarmede. Ugangen af det hele Verk. bliver uden Tvivl denne: at de skal føde sig selv; hvilket med Tiden kan giøre Kiøbenhavn og andre Steder i Dannemark til renomeerte Røver-Republiqver. Jeg kan ey see anden Hensigt (som man med Grund kan kalde saaledes,) af Boeleriets Tilladelse, end at ophæve en Pligt, hvis Ubrødelighed saavel Guds, som Naturens Mund befaler, og følgelig giøre Veyen desto lættre til Fordømmel-

[15](#)

sens Rige. Naar de der baade veed bedre, og tillige burde viise Mængden, ar de vidste bedre, anvender sine Kræfter paa, at giøre Folk til Satans Livtrælle, (ligesom der ey fandtes nok, der veed denne Konst af sig selv) saa skulle man snart troe, at disse ey vare opfødte blandt Christne Mennesker. Det er endnu en Lykke for os, (dog man kan ey vide, en anden: tør maaskee paatage sig hans Person,) at en anden Mahometh ey faaer udvirket Nobilitations Patenter for matrimonium ad thalac, (hvori en Mand kan have saa mange Hustruer, han lyster og han kan underholde; men give dem Afskeed naar ham behager.) For at faae Boeleriet i fuldkommen Gang, burde et got Antal Heste skaffes ind i Staden, helst fremmede, for at underholde Kassens Stiftelse, og altsaa give Folk meere Frimodighed til at boele. — I sær vil jeg fraraade alle unge Karle nu at holde Bryllup, (de gjør det maaskee uden min Formaning;) thi hvorfor have de fornøden, at gaae ind i dette ubehagelige Slaverie, at tage sig en Kone; da de ey kan være sikke paa sin egen, og desuden har Frihed at boele med en andens. Jeg troer ikke, nogen Undersaat har forestillet

[16](#)

sig, det skulde blive Moden i Dannemark, at en Mand skulde bære Slæbet efter sin egen Kone, og lade en anden gaae paa Siden af hende; ikke desmindre er et Optog, omtrent af samme Beskaffenhed sat med M* B**m paa Ö g; og hvorfor kan denne Hornede ikke taale det; thi han har jo faaet Frihed at sætte en anden Pandeprydelser, naar han lyster.

Disse ere da mine Tanker: at skal Boele, rie være tilladt, og ingen Skam føre med sig for den Boelende, vi da snart faaer at see den bedrøveligste Scene, at Dannemark, hvis Indvaanere besidder med Ærekerlighed og

Behiertighed, kommer til at flyde i sit eget Blod.

[17](#)

Men nu vil jeg give Eder, mine Læsere, lidt alvorligere at læse paa: Her skal I faae at see et Brev fra Religionen til Verdens, men i Særdeleshed Kiøbenhavns dydige Indvaanere.

Religionen Da jeg ser, hvor langt et Menneskes Frækhed

kan gaae, i det han sigter til at omskabe Fornuftige til Dievler, og gjøre Ugudelighed til en ærefuld Gierning, saa holder jeg det fornøden, at oplade min Mund for at trøste Eder, som har den ringeste Følelse af Dyd og Andstændighed. Mistrøster ikke; thi I maa vide, at de, som følge min Fahne, vil Almagten selv være hos. Lad Verden og dens Forlystelser blande Honning i Daarens Begger, det skeer for at narre ham hen til den Grav, hans fordunklede Øye ey kan se,

[18](#)

Siælen er udødelig, og Skaberen har ey bestemt Verdens Skueplads til en stedsevarende Vaaning, for dens Liv efter en Adskillelse fra Kroppen, hvilken den nogle Timer, nogle Dage, eller nogle Aar skal gjøre levende, flyver den hen til det Sted, hvor dens Udødelighed for Eftertiden skal boe. Skaberen har seet fra Skabningens første Øyeblik, ja endog i den Evighed der varede for Verden, at Mennesket overalt ey vilde bruge denne Udødelighed til de Hensigter, hvortil han forundte dem dette. Han saa, at en Deel vilde i sin Rasenhed negte baade ham og Udødeligheden selv, for desto tryggere at opbygge Sikkerheds Pauluner paa Verdens slibrige Lokkevey. En Deel vilde med Taknemmelighed erkiende hans Maade og opofre den Gud sit Hierte, hvis Almagt de vidste var i stand til at knuse dem alle. Gud vilde ey betage Mennesket sin frie Villies Brug, men foruden det Lys, han havde benaadet dem med i Skabningen, gik hans Barmhjertighed endnu videre og aabenbarede sig tydeligere for dem i et Ord, hvis Sandhed og Guddommelighed er saameget desto vissere, som dette allene viser den sikkreste Vey, til ret at bruge Siælens ypperlige Kræfter

[19](#)

Her kan de see, som vil see, hvor retfærdig hans Visdom har indrettet tvende forskellige Steder, hvor Siælen efter Verdens Liv skal leve det Liv, der egentlig er bestemt for dens Udødelighed. De frække og hans Retfærdighed trodsende Creature faaer her den Løn, som en ugudelig Misbrug af deres guddommelige Gaver har fortient dem; og denne Løn er: at Siælen og Kroppen skal begge fordømmes i Helvedes Luer; et Sted, hvor Almagten til evig Tid har nedkastet de bespottede Aander. Menneskets Gud er det retfærdigste og helligste Væsen, han har med en ubegribelig Maade baaret Mennesket paa sine Forsyns Arme, lige fra den Tid deres Væsen udspirede; derfor have og de, som forsynde sig mod ham, destostørre Straf at vente. Hans Hellighed kan ey taale det, som ondt er, Derfor udfordrer hans Retfærdighed, at borttage al Synd fra hans Øyne, han er uendelig i sit Væsen; derfor fordrer han en uendelig Straf; men da der aldrig kan tænkes en Straf saa stor, at jo hans Høyhed i Henseende til Mennesket er langt større, saa er Tiden bestemt, til at bøde, paa hvad der fattes i Straffens Strenghed, og altsaa er det et falskt Haab Ugudelighed gjør

[20](#)

sig om Straffens Ende. Ney! Almagten forandres ikke. De derimod af de Fornuftige der saavel veed disse Sandheder, som og fører sig Dem til Nytte, skat Himlen, Guds egen Boelig, et Huus af ubegribelige Fornøyer blive til Deel.

Det glæder mig endnu, at see nogle, der troer en tilkommende Herlighed, og i denne Troe forkaster Verdens Prøvemad. Det glæder mig endnu at see nogle, der have Mod nok til at handthæve min Ret. Det glæder mig endnu at der findes nogle, der bære Omhue for at redde de Siæle fra Fordervelsen, som staae paa Bredden af dens Hule. Og I som have bestuttet, at være paa min Side; Eder vil jeg hermed vise, hvor ulyksalig den frekke Flok er eders Fiender, baade i Tiden og Evigheden. De, som en lader sig drage af de Beviser, Verden og alt, hvad dens Skiød indfavner, giver dem om Almagt, hvis Ypperlighed Fornuftens Røst saa stærkt udraaber, hvis Retfærdighed og Alseenhed Samvittigheden med den kraftigste Indtryk tilkiendegiver, og paa hvis Barmhjertighed, de selv ere det største Vidne. De som med Lyst vandre til Ugudeliges Have, hvor de i Velly-

[21](#)

sternes Flod nedsænker sin Siæl i en vrimlende Hob af Verdens Fornøyer, hvor den drukner sig i en indbildt Glæde, og for at nyde i en ulyksalig Roe disse Fornemmelser, flaaer Tankerne om en Alseenhed i Veyret. Deres Tilstands Afskyelighed er det jeg vil legge for Dagen. Her opofre de sin Ungdom, til at være en Slave af Satans ulidelige Aag; de indskrænke sin Siæl saaledes, at den ey er i stand til at tænke uden for Vellystens Egne. Naar vi vil, mine Dydige! betragte det Jordiske uden Masqve, kan vi let merke dets Ufuldkommenhed. Tidens Vellyster, skal fortære sig selv tilsidst, og der skal blive en Tid, naar det ey meere skal være tilladt at nyde dem. Verden, den har hendtet sit Udspring fra den Almægtiges Haand, skal falde,

saasnart denne giver Vink dertil, Jordens Lyksaligheder tager en Ende; Mennesket selv sættes i en Hast uden for Verden; forgieves skal da den Ugudelige søge, at bevare sit Glædes Kikajon i Verdens Paradiis. Efter en lang Nydelse af sine vellystige Ugudeligheder, som synes ham rette, fordi de kildrer de kaade Sandser, skal han dog tilsidst blive keed af dem, og den Væmmelse, som efter en lang

[22](#)

Misbrug vil følge, skal overbevise ham om sin Irring, Da først skal han kunde indsee Løfternes Forfængelighed, naar han mærker sine Kræfters Svækkelse, og med samme skal hans Øyne aabnes til al see sin Fordømmelse. Alderdom skal overfalde ham i Livets Vaar, den formeente glade Morgen skal blive ham uforventet bedrøvelig. I Alderdommen skal han qvæle sin Siæl med lutter gruelige Tanker; Skræk for Døden naar han seer Gravene; Skræk for Gud, naar han løfter sine Øyne til Himlen; Skræk for Helvede, naar han hører Piner nævne, skal ængste ham. Og endelig, naar Dommen aabncr Evighedens Act; naar Himlen viser sine Herligheder, og Helvede sine Luer, da skal det hellige Blod, Jesus var villig at udgyde til hans Frelse, udraabe: Hevn! Hevn! Retfærdighed, hans Misbrug og Forhærdelse, hvorved han saa længe Har drevet Spot med mine blodsuaere Piinsler. Naar Basunens Lyd forkynder Verdens sidste Dag; naar Himlen skal aabnes over Eders Hoveder; naar den af Cherubimer og Engle omringede, Jesus kommer ned for at giøre den forfærdelige Skilsmisse imellem Retfærdigheds Tienere og Satans Tilhængere, da skal de raabe:

[23](#)

I Bierge skiuler os. Naar Babylons Hore og heele Verden skal falde, falder den Ugudelige i Pinens Søe. Deres Trodsighed, deres frække Overmod, hvormed de her bespotter den Højeste, skal falde paa engang. Da bliver den Salighed, som tilforn har været dem saa væmmelig, dyrebar i deres Øyne, naar de skimter dens Fornøyer.

Men I, som baade ere, og har det bestandige Forsæt, at blive Fornuftens og Religionens Tilhængere, lader Eder ey afskrække, af de Vanskeligheder Konger, Fyrster og andre mægtige væbner mod Eder. I ere lykkelige midt i Eders Ulyksalighed. Dyden skienker Siælen Fred; ved den bliver Siælen allene værdig, dens Dannere og duelig til det Maal; som allene anstaaer en Christen. Lad derfor den være Eders Fornøysel. Ansee det Jordiske med den Foragt, som tilkommer Eders høye Hensigter; lad en usminket Gudsfrygt legge Grund til eders Fornøyer' saa skal Eders Overskrift blive denne, (som endog Eders bitterste Fiender i Hiertet skal samtykke.) I kiendte Dydens Vey og vandrede paa den. I ærede Almagten, som bragte Eder til Verden. Eders Alderdom fornøyede sig ved at tænke paa Ungdommens Gierninger. Ja I skal; beklædet med den rette Lyksalighed, see Eders Gud, Ansigt fra Ansigt. Eders Forstand skal da, naar sine Fuldkommenheder igien og oplive Villien, der maatte lide af Forstandens Dunkelhed. Denne skal brænde af Kierlighed

[24](#)

til sin Skaber, som deelagtiggjør den i sine For nøyer. Denne Skaber skal Eders opklarede Øyne see i et prægtigere Lys, end, de i Verdens Egn opbyggede Naturens Paradiser viiste Eder ham. I skal glade i Eders Gud, indtage den Himmel til rolig Besiddelse, hvor Eders Boliger for Verdens Gruntvolle have været bereedte. Her skal Siælen smage den Roe, som allene er i stand til at tilfredsstille dens Himmelske Udødelighed. Og naar en christen Stad bliver omskabt til et Sodoma, da haster derfra, førend Himlens Retfærdighed, trædt af at see paa denne Afskyelighed, lader regne Ild og Svovel, og udøser sin Forbandelse over dens ugudelige Indbyggere.

Men for at hevne mig over Eder I Ugudelige, skal jeg

1.) Opvække Samvittigheden til at ængste Eder saaledes, at I i denne Angest skal finde Forsmag paa Helvede.

2.) Skal jeg offentlig anklage Eder for Guds Domstoel, og med Himlens Skarer sige Amen til Eders Straf.

Verdens Beboere hører mine Ord; thi jeg taler Sandhed.

Religionen bruger ingen høytravende Still; thi den vil, at alle skal forstaae, hvad den fremsætter.